

Nr 576

Av herr **Larsson** i Hedenäset, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 97, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 97 föreslås ändring av kommunalskattelagen, innebärande en höjning av de kommunala ortsavdragen. I samband därmed föreslås även kompensation till kommunerna för det skattebortfall, som orsakas av ortsavdragshöjningen. Förslaget innebär i sistnämnda hänseende, att alla kommuner under en övergångstid av tre år i princip skall få full kompensation för den av ortsavdragshöjningen föranledda inkomstminskningen.

I detta sammanhang bör man emellertid uppmärksamma angelägenheten av en effektivare utjämning av den kommunala skattebördan. Riksdagen har hemställt om utredning i nämnda ärende, och det har förebådats, att sådan utredning skall verkställas. Då behovet av en effektivare kommunalskatteutjämning under den närmaste framtiden måste förutsättas bli ytterligare markerat, framstår det som angeläget, att man i avvaktan på en definitiv lösning av frågan genom en partiell reform snarast möjligt söker uppnå bättre skatteutjämning mellan kommunerna. Möjligheter till en sådan lösning synes, såsom framhållits i motionerna I: 273 och II: 348, erbjuda sig vid utformningen av den i propositionen föreslagna kompensationen till kommunerna. Det synes lämpligt, att kommuner med relativt god skattekraft nu icke medgives full kompensation för den inkomstminskning, som följer genom ortsavdragshöjningen. Om i sådana kommuner en viss utdebiteringshöjning får slå igenom, kan det härigenom sparade beloppet disponeras till trängande skattesänkande åtgärder främst hos de sämre ställda kommunerna.

I ovannämnda syfte har i motionerna I: 273 och II: 348 föreslagits, att bidraget till skattetyngda kommuner för budgetåret 1957/58 skall höjas med 7 000 000 kronor till 10 000 000 kronor. Vidare har i motionerna I: 274 och II: 349 yrkats, att bidraget till folkpensioner m. m. skall höjas med 23 000 000 kronor till 1 699 000 000 kronor i syfte att möjliggöra sänkning av kommunbidragen till folkpensioneringen. Genom de föreslagna bidragshöjningarna på sammanlagt 30 000 000 kronor bör de sämre ställda kommunerna kunna erhålla en avsevärd lindring. Nämnda åtgärder bör, såsom förordats i motionerna I: 273 och II: 348, finansieras genom att erforderliga medel disponeras ur det belopp, som i propositionen föreslagits till

kompensation åt kommunerna för inkomstminskningen i anledning av ortsavdragshöjningen. Denna lösning möjliggöres, om kompensationen till kommunerna utformas på sådant sätt, att en utdebiteringshöjning av 50 öre per skattekrona tillåtes slå igenom i kommuner, vilkas skattekraft med mer än 25 procent överstiger riksmedeltalet och vilka under det närmast föregående beskattningsåret haft en utdebitering, understigande 13 kronor per skattekrona.

Ovan föreslagna åtgärd har under remissbehandlingen av kommunal-skatterevisionens betänkande förordats av skattelindringsnämnden. Häremot anför departementschefen i propositionen följande:

I likhet med kommunal-skatterevisionen anser jag emellertid, att även de i fråga om tillgången på skatteunderlag bättre ställda kommunerna bör få skäligen tid till anpassning. I annat fall kommer ortsavdragsförhöjningen att omedelbart leda till ökad kommunal utdebitering och sålunda i dessa kommuner göra skattelättnaden mindre än i andra kommuner samt till och med för vissa skattskyldiga medföra en höjd beskattning.

Häremot må erinras, att det ej synes vara oriktigt, om reformen får en sådan utformning att skattesänkningen blir något större i kommuner med svag skattekraft och hög utdebitering än vad fallet blir i mera lyckligt lot-tade kommuner. Tvärtom synes en sådan utformning vara uttryck för en önskvärd solidaritet och strävan till utjämning mellan kommunerna. De fall, där här förordade åtgärd skulle leda till en höjd beskattning, torde vara få och begränsar sig till att omfatta större inkomstagare i kommuner med låg beskattning. De skattskyldiga i Stockholm t. ex., som vid 50 öres genomslag i utdebiteringen skulle få höjd skatt, är gifta personer med mer än 50 000 kronors inkomst, ensamstående med barn och inkomst över 39 800 kronor samt helt ensamstående med inkomst på över 15 800 kronor. En effektivisering av skatteutjämningen kan svårligen uppnås utan sådana eller likartade konsekvenser.

Den utredning av frågan om en ändamålsenligare skatteutjämning, som departementschefen ställer i utsikt, må hälsas med tillfredsställelse. Såsom ovan framhållits, synes dock angelägenheten av en effektivare skatteutjämning vara så stor, att en partiell reform bör genomföras i avvaktan på den mera definitiva förbättring som nämnda utredning kan föranleda.

Med stöd av vad som ovan samt i motionerna I: 273 och II: 348 anförts hemställes i detta sammanhang,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 97 måtte besluta,

1) att kompensationen till kommunerna i anledning av ortsavdragsreformen må utformas på sådant sätt, att en

utdebiteringshöjning av 50 öre per skattekrone tillåtes slå igenom i kommuner, vilkas skattekraft med mer än 25 procent överstiger riksmedeltalet och vilka under det närmast föregående beskattningsåret haft en utdebitering, understigande 13 kronor per skattekrone;

2) att det härigenom inbesparade beloppet må disponeras till bidrag till skattetyngda kommuner i enlighet med yrkande i motionerna I: 273 och II: 348 samt till sänkning av kommunbidragen till folkpensioneringen i enlighet med vad som hemställts i motionerna I: 274 och II: 349; samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till här-
för erforderliga författningsändringar.

Stockholm den 29 mars 1957

Harald Larsson

i Hedenäset
